

Įstatymas skelbtas: Žin., 1999, Nr. [36-1070](#)

Neoficialus įstatymo tekstas

Įstatymo aktuali redakcija nuo 2011 m. sausio 1 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS

PAŠTO

ĮSTATYMAS

1999 m. balandžio 15 d. Nr. VIII-1141

Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2004 m. gegužės 1 d.:

Nr. [IX-2118](#), 2004-04-13, Žin., 2004, Nr. 60-2125 (2004-04-24)

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis, taikymas ir tikslai

1. Šis Įstatymas nustato pašto bei pasiuntinių paslaugų teikimo teisinius pagrindus, pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjų ir naudotojų santykius, pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjų teises ir pareigas, pašto veiklos reguliavimo institucijas, pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjų atsakomybę ir žalos atlyginimą.

2. Įstatymas taikomas pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjams ir naudotojams.

3. Įstatymas nereglamentuoja diplomatinio pašto veiklos.

4. Šiuo Įstatymu siekiama Lietuvos Respublikos pašto bei pasiuntinių veiklos reglamentavimą ir reguliavimą suderinti su Europos Sąjungos teisės aktu, nurodytu šio Įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Asmuo** – fizinis arba juridinis asmuo ar kita organizacija, taip pat jų filialai.

2. **Galutiniai atsiskaitymai** – atlygis universaliųjų pašto paslaugų teikėjui už gaunamų tarptautinių pašto siuntų pristatymą.

3. **Gavėjas** – asmuo, kuriam pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas turi pristatyti ar įteikti siuntėjo pateiktą pašto siuntą.

4. **Išpirktinė pašto siunta** – pašto siunta, įteikiama gavėjui, kai jis sumoka pašto paslaugų teikėjui siuntėjo nurodytą ir už pašto paslaugas priskaičiuotą pinigų sumą.

5. **Įvertintoji pašto siunta** – pašto siunta, kurią sugadinus ar kuriai dingus siuntėjui atlyginama jo nurodyta pašto siuntos vertė.

6. **Keitimasis dokumentais** – susitarusių asmenų savo pačių jėgomis keitimasis tarpusavyje pašto siuntomis.

7. **Korespondencijos siunta** – rašytinis pranešimas (laiškas (pašto siunta voke), atvirukas (atvirlaiškis), aerograma), užrašytas ant bet kokios fizinės medžiagos, siųstinas ir pristatytinas ant siuntos ar pakuotės siuntėjo nurodytu adresu.

8. **Naudotojas** – asmuo, kuris asmeniniams ar verslo tikslams naudoja pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugomis.

9. **Pasiuntinių paslaugos** – pašto siuntų surinkimas, paskirstymas, vežimas ir pasirašytinas įteikimas gavėjams asmeniškai per pasiuntinį, suteikiant siuntėjo pageidaujamas papildomas paslaugas.

10. **Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas** – pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugas teikiantis Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudoja Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, arba Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, taip pat jų filialai.

11. **Pašto korespondencijos siunta** – korespondencijos siunta, sekograma, taip pat spaudiniai, smulkūs paketai, siųstini ir pristatytini ant siuntos ar pakuotės siuntėjo nurodytu adresu.

Pašto siuntos, priskirtos pašto korespondencijos siuntoms, yra suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Pasaulinės pašto sąjungos Pašto korespondencijos reglamente.

12. **Pašto mokes ženkilai** – galiojantys Lietuvos Respublikos pašto ženklai, pašto blokai, ženklinti vokai ir atvirukai (atvirlaiškiai), ženklintos aerogramos, ženklintuvų antspaudai ir specialūs patvirtinti mokėjimo spaudai.

13. **Pašto paslaugos** – pašto siuntų surinkimas, paskirstymas, vežimas ir pristatymas ar įteikimas.

14. **Pašto paslaugų teikimo vietos** – pašto infrastruktūros dalis, įskaitant viešam naudojimui skirtas pašto dėžutes, esančias šalia viešųjų kelių arba universaliųjų pašto paslaugų teikėjo patalpose. Per šias vietas naudotojai gali pateikti pašto siuntas viešajam pašto tinklui.

15. **Pašto siunta** – adresuota ir išsiųsti paruošta siunta, kurią turi pristatyti pašto ar pasiuntinių paslaugų teikėjai. Tai pašto korespondencijos, reklaminė pašto siunta, taip pat siunta, kurioje siunčiami spaudiniai ir pašto siuntiniai.

16. **Pašto siuntinys** – paštu siunčiami daiktai (prekės), tarp jų ir neturintys komercinės vertės.

17. **Pašto siuntų paskirstymas** – visuma veiksmų, kurie atliekami su pašto siuntomis nuo jų patekimo į rūšiavimo vietą iki pristatymo adresatams.

18. **Pašto siuntų surinkimas** – visuma veiksmų, kurių metu pašto siuntos surenkamos iš naudotojų.

19. **Registruotoji pašto siunta** – pašto siunta, kuriai suteikta pastovaus dydžio garantija pašto siuntos dingimo, vagystės ar sugadinimo atveju. Siuntėjo prašymu pateikiami įrodymai, kad ši pašto siunta buvo pristatyta ar įteikta gavėjui.

20. **Reklaminė pašto siunta** – adresuota pašto siunta, kurią sudaro vieno siuntėjo paštu siunčiamas reklaminio, komercinio ar viešai skelbiamo pobūdžio vienodo turinio pranešimas (išskyrus sąskaitas, mokėjimo pranešimus, finansines ataskaitas ir kitokius nevienodo turinio pranešimus). Jei reklaminėje pašto siuntoje siunčiami kitokio pobūdžio pranešimai, ji nelaikoma reklamine pašto siunta.

21. **Rezervuotosios pašto paslaugos** – pašto paslaugų dalis, kurių teikimas apribojamas laikantis nustatytų svorio ir kainų ribų, kad būtų užtikrintas universaliųjų pašto paslaugų teikimas.

22. **Siuntėjas** – asmuo, kuris pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui pateikia pristatyti ar įteikti jo nurodytam gavėjui pašto siuntą.

23. **Tarptautinė pašto siunta** – pašto siunta, siunčiama iš vienos valstybės į kitą.

24. **Universaliosios pašto paslaugos** – nenutrūkstamai visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje teikiamos pašto paslaugos.

25. **Universaliųjų pašto paslaugų teikėjas** – akcinė bendrovė Lietuvos paštas ir (ar) kiti pašto paslaugas teikiantys Lietuvos Respublikos piliečiai ar asmenys, turintys leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, taip pat kitos valstybės narės juridinių asmenų ar kitų organizacijų filialai įsteigti Lietuvos Respublikoje, Vyriausybės įgalioti teikti universaliasias pašto paslaugas Lietuvos Respublikos teritorijoje.

26. **Valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė ar Europos ekonominės erdvės valstybė.

27. **Viešasis pašto tinklas** – pašto infrastruktūra, kuria naudojasi universaliųjų pašto paslaugų teikėjas teikdamas pašto paslaugas: surinkdamas pašto siuntas, priskiriamas universaliosioms pašto paslaugoms, iš visoje teritorijoje esančių pašto paslaugų teikimo vietų; apdorodamas ir veždamas tokias pašto siuntas nuo paėmimo iš pašto paslaugų teikimo vietų iki rūšiavimo vietų; pristatydamas siuntas pagal adresus, nurodytus ant pašto siuntų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-628](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-33 (2010-01-05)

3 straipsnis. Pašto veiklos reguliavimo institucijos

1. Pašto veiklą Lietuvos Respublikoje reguliuoja Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir Ryšių reguliavimo tarnyba.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija:

- 1) formuoja ir įgyvendina valstybės strategiją ir politiką pašto srityje;
- 2) tvirtina universaliųjų pašto paslaugų teikimo taisykles;
- 3) nustato universaliųjų pašto paslaugų kokybės reikalavimus;

4) užtikrina, kad universaliųjų pašto paslaugų plėtra atitiktų technikos pažangą, ekonomines ir socialines aplinkybes bei naudotojų poreikius;

5) įgalioja pašto paslaugų teikėją (teikėjus) teikti universaliasias pašto paslaugas šalies teritorijoje ir apie jį (juos) praneša Europos Komisijai;

6) pagal pašto siuntų svorio pakopas tvirtina universaliųjų pašto paslaugų didžiausius tarifus;

7) tvirtina nuostolingų universaliųjų pašto paslaugų kompensavimo taisykles;

8) nustato pašto mokes ženklių išleidimo, išėmimo iš apyvartos bei apskaitos taisykles;

9) tvirtina universaliųjų pašto paslaugų teikėjo viešojo pašto tinklo charakteristikas;

10) nenugalimos jėgos ir ekstremalių situacijų ar kitų ypatingų aplinkybių atvejais, taip pat siekiant pasirengti visuotinei mobilizacijai, valstybės gynybai, užtikrinant valstybės saugumą bei viešąją tvarką, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka duoda pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjams privalomus nurodymus, užduotis ir užsakymus;

11) bendradarbiauja su užsienio šalių pašto institucijomis, pagal kompetenciją atstovauja Lietuvos Respublikai tarptautinėse organizacijose;

12) atlieka kitas funkcijas, nustatytas pašto veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

3. Ryšių reguliavimo tarnyba prižiūri, kaip laikomasi šio Įstatymo nuostatų ir kaip jos yra įgyvendinamos. Ryšių reguliavimo tarnybos statusą, veiklas, apibrėžtas šiame Įstatyme, finansavimo šaltinius, sąlygas ir tvarką bei kitus veiklos aspektus nustato Elektroninių ryšių įstatymas.

4. Ryšių reguliavimo tarnyba:

1) rengia ir tvirtina pašto ir pasiuntinių paslaugų teikimo taisykles ir prižiūri, kaip laikomasi jose nustatytų reikalavimų;

2) (neteko galios nuo 2010 m. sausio 5 d.);

3) rengia ir teikia tvirtinti Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nuostolingų universaliųjų pašto paslaugų kompensavimo taisykles;

4) rengia ir teikia pasiūlymus Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai dėl universaliųjų pašto paslaugų didžiausių tarifų;

5) rengia ir teikia pasiūlymus Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai dėl universaliųjų pašto paslaugų teikėjo viešojo pašto tinklo charakteristikų;

6) rengia ir teikia tvirtinti Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai universaliųjų pašto paslaugų teikimo taisykles;

7) prižiūri, kaip universaliųjų pašto paslaugų teikėjas laikosi nustatytų viešojo pašto tinklo charakteristikų ir teikiamų universaliųjų pašto paslaugų kokybės reikalavimų;

8) nustato universaliųjų pašto paslaugų teikėjui pagrindinius sąnaudų apskaitos tvarkymo principus ir sąnaudų apskaitos sistemai keliamus reikalavimus, taip pat kitus su sąnaudų apskaitos sistema susijusius reikalavimus, tarp jų ir reikalavimą atlikti auditą;

9) organizuoja nepriklausomą universaliųjų pašto paslaugų kokybės patikrinimą ir kartą per metus viešai skelbia šio patikrinimo rezultatus;

10) rengia ir tvirtina pašto ar pasiuntinių paslaugų teikėjų ir naudotojų ginčų nagrinėjimo taisykles bei nagrinėja ginčus tarp pašto ir pasiuntinių paslaugų teikėjų ir naudotojų;

11) rengia ir tvirtina pašto paslaugų teikėjų ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų ginčų nagrinėjimo taisykles ir nagrinėja ginčus tarp pašto paslaugų teikėjų ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų;

12) atlieka universaliųjų pašto paslaugų tarifų taikymo priežiūrą;

13) pagal savo kompetenciją tiria ir nagrinėja šio Įstatymo pažeidimus bei pažeidėjams taiko sankcijas šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais, sąlygomis ir tvarka;

14) bendradarbiauja su užsienio šalių pašto veiklos reguliavimo institucijomis, pagal kompetenciją dalyvauja tarptautinių organizacijų ir Europos Sąjungos institucijų, komitetų bei grupių veikloje;

15) įstatymų nustatyta tvarka teikia turimą informaciją kitoms valstybės ir (ar) savivaldybių institucijoms pagal jų prašymus. Valstybės ir (ar) savivaldybių institucijos, kurioms perduota konfidenciali informacija, privalo užtikrinti tinkamą jos apsaugą;

16) atlieka kitas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

5. Ryšių reguliavimo tarnyba, įgyvendindama šio Įstatymo jai pavestas funkcijas, turi teisę:

1) kontroliuoti, kaip laikomasi šio Įstatymo bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių pašto ir pasiuntinių veiklą, nuostatų;

2) gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijų, pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjų ir naudotojų, taip pat kitų asmenų visą jai reikalingą su pavestų uždavinių įgyvendinimu ir funkcijų vykdymu susijusią informaciją, taip pat ir finansinę, užtikrindama konfidencialios informacijos apsaugą;

3) atlikti kitus Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nurodytus veiksmus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-628](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-33 (2010-01-05)

Nr. [XI-1216](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7785 (2010-12-28)

4 straipsnis. Pašto ir pasiuntinių veiklos reguliavimo principai

Pašto ir pasiuntinių veikla reguliuojama vadovaujantis sąžiningos konkurencijos, laisvės teikti pašto paslaugas, laipsniško ir kontroliuojamo pašto rinkos liberalizavimo principais.

5 straipsnis. Ryšių reguliavimo tarnybos pareigūnai

1. Ryšių reguliavimo tarnybos įgalioti pareigūnai, atlikdami šio Įstatymo priežiūrą, pateikę tarnybinį pažymėjimą bei Ryšių reguliavimo tarnybos išduotą dokumentą, patvirtinantį jų įgaliojimus ir atliekamas funkcijas, Ryšių reguliavimo tarnybos vardu įgyvendina šias teises:

1) pagal šio ir kitų įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytas sąlygas ir procedūras iš pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjų gauna jiems reikalingą informaciją;

2) gauna žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, susijusių su tikrinamų pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjų veikla, reikalauja, kad jie atvyktų į tyrimą atliekančio įgalioto pareigūno tarnybines patalpas duoti paaiškinimus;

3) gauna duomenis ir dokumentus arba jų nuorašus apie tikrinamo pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjo ūkines operacijas iš kitų asmenų, neatsižvelgiant į jų pavaldumą, taip pat iš valstybės valdymo ir savivaldos institucijų;

4) siekdami nustatyti, ar pašto ir pasiuntinių paslaugų teikėjai nepažeidžia šiame Įstatyme, pašto ir pasiuntinių paslaugų teikimo taisyklėse nustatytų reikalavimų, tikrina pašto ir pasiuntinių paslaugų teikėjų ūkinę veiklą; išsamiai patikrina universaliųjų pašto paslaugų teikėjo (teikėjų) sąnaudas ir (ar) pajamų sistemą (sistemas);

5) laikinai – iki 30 dienų – paima dokumentus ir daiktus, kurie būtini ar turi įrodomąją reikšmę tiriant pažeidimą, palikdami motyvuotą sprendimą dėl dokumentų ir (ar) daiktų paėmimo bei paimtų dokumentų ir (ar) daiktų aprašą; išreikalauja padaryti nurodytų dokumentų kopijas;

6) tyrimui pasitelkia specialistų ir ekspertų;

7) atlieka kitus šiame ir kituose įstatymuose nurodytus veiksmus.

2. Ryšių reguliavimo tarnybos įgalioti pareigūnai, įgyvendindami jiems suteiktas teises, surašo dokumentus (aktus, protokolus, reikalavimus ir pan.). Jų formas ir užpildymo tvarką įsakymu patvirtina Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius.

3. Ryšių reguliavimo tarnybos įgaliotų pareigūnų, įgyvendinančių šiame straipsnyje nurodytas teises, reikalavimai yra privalomi asmenims ir jų valdymo organų bei administracijos darbuotojams. Už Ryšių reguliavimo tarnybos įgaliotų pareigūnų reikalavimų nevykdymą asmenys atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-628](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-33 (2010-01-05)

6 straipsnis. Teisė teikti pašto ir pasiuntinių paslaugas

1. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugas galima teikti pateikus apie tai pranešimą Ryšių reguliavimo tarnybai. Ryšių reguliavimo tarnyba nustato pranešimo apie pašto ir pasiuntinių paslaugų teikimo pradžią pateikimo tvarką ir sąlygas pašto ir pasiuntinių paslaugų teikimo taisyklėse.

2. Prieš pradėdant teikti pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugas, Ryšių reguliavimo tarnybai reikia pateikti:

1) Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytos formos pranešimą apie pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikimo pradžią (toliau – pranešimas);

2) juridinio asmens teisėtą įsisteigimą patvirtinančių dokumentų kopijas (išskyrus

juridinius asmenis, įregistruotus Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre), jei pranešimą teikia juridinis asmuo.

3. Ryšių reguliavimo tarnyba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo visų šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų gavimo dienos įrašo pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėją į pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų sąrašą ir apie tai paskelbia Ryšių reguliavimo tarnybos interneto svetainėje, taip pat praneša pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui.

4. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas išbraukiamas iš pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų sąrašo ir netenka teisės teikti pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugas, jeigu jis:

- 1) pateikia pranešimą apie pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikimo pabaigą;
- 2) miršta arba yra likviduotas;
- 3) yra pripažintas bankrutavusiu;

4) teikdamas Ryšių reguliavimo tarnybai pranešimą, pateikė klaidingus duomenis, suklaidotus dokumentus arba nusišė faktus, dėl kurių negalėjo pradėti teikti pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugas ir būti įrašytas į pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų sąrašą;

5) vienus metus neteikė Ryšių reguliavimo tarnybai ataskaitų dėl suteiktų pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų arba vienus metus pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo negalima surasti jo buveinėje, nurodytoje Juridinių asmenų registre.

5. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas netenka teisės teikti pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugas kitą dieną po jo išbraukimo iš pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų sąrašo. Apie pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo išbraukimą iš pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų sąrašo Ryšių reguliavimo tarnyba paskelbia savo interneto svetainėje ir praneša pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui.

6. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas, nutraukęs pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikimą, privalo apie tai pranešti Ryšių reguliavimo tarnybai jos nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-628](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-33 (2010-01-05)

7 straipsnis. Pašto ir pasiuntinių paslaugų teikimas

1. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas privalo:

- 1) pasitvirtinti pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikimo taisykles;
- 2) užtikrinti susirašinėjimo slaptumą;

3) atsakyti į naudotojo su pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikimu susijusį skundą per 10 dienų nuo skundo gavimo dienos; šis reikalavimas netaikomas universaliųjų pašto paslaugų teikėjui, kuris privalo vadovautis atitinkamais Europos standartais Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamų Universaliųjų pašto paslaugų teikimo taisyklėse nustatyta tvarka;

4) ant pašto siuntos nurodyti arba prie pašto siuntos pridėti duomenis, pagal kuriuos būtų galima nustatyti pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėją, jo buveinės arba gyvenamosios vietos adresą, pašto siuntos priėmimo siųsti datą; pašto paslaugų teikėjas ant pašto siuntos privalo papildomai nurodyti pristatymo (įteikimo) gavėjui datą;

5) teikti Ryšių reguliavimo tarnybai ataskaitas dėl suteiktų pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, pašto paslaugų teikėjas privalo:

- 1) aptarnaujamoje teritorijoje įrengti pašto paslaugų teikimo vietas;
- 2) pašto siuntų surinkimo vietoje pašto siuntą pažymėti spaudu „Pašto paslaugos“ (šis reikalavimas netaikomas universaliųjų pašto paslaugų teikėjui);

3) pašto siuntas įdėti į gaunamųjų laiškų dėžutes, o jei to padaryti negalima, – apie tai pranešti gavėjui;

4) pašto siuntas, adresuotas asmeniui į jo darbo, mokymosi vietą, bendrabutį, į karo tarnybos vietą, ligoninę, sanatoriją, stovyklą ar įkalinimo vietą, pristatyti (įteikti) administracijai arba jos įgaliotiems asmenims;

5) registruotąsias pašto siuntas įteikti siuntėjo nurodytam gavėjui arba gavėjo įgaliotam asmeniui;

6) saugoti pašto siuntą, kurios neįmanoma pristatyti (įteikti) gavėjui ar grąžinti siuntėjui, kai siuntėjas (gavėjas) atsisako ją paaimti arba kai nurodytu adresu gavėjas (siuntėjas) negyvena, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytą laiką. Jeigu per nustatytą laiką siuntėjas (gavėjas) pašto siuntos neatsiima, nors jam buvo išsiųstas rašytinis perspėjimas, pašto

paslaugų teikėjas Valstybinei mokesčių inspekcijai turi pranešti apie tokį turtą ir perduoti jį valstybės nuosavybėn. Prie pranešimo pridedama pašto paslaugų teikėjo žyma, kad siuntėjas (gavėjas) kviečiamas pašto siuntą atsiimti neatvyko arba pašto siuntos atsisakė.

3. Be šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, pasiuntinių paslaugų teikėjas privalo:

1) įteikti pašto siuntą gavėjui asmeniškai pasirašytinai; jeigu įteikti pašto siuntos gavėjui asmeniškai pasirašytinai nėra galimybės (nerandama gavėjo siuntėjo nurodytu adresu ir pan.), pasiuntinių paslaugų teikėjas gali informuoti gavėją apie pašto siuntą palikdamas pranešimą gavėjo gaunamųjų laiškų dėžutėje;

2) saugoti pašto ir pasiuntinių paslaugų teikimo taisyklėse nurodytus dokumentus, patvirtinančius pašto siuntų įteikimą, ne mažiau kaip 6 mėnesius nuo pašto siuntos įteikimo dienos;

3) pašto siuntą, kurios neįmanoma įteikti gavėjui (gavėjas atsisako ją priimti, nebegyvena siuntėjo nurodytu adresu ir pan.), grąžinti siuntėjui.

4. Pasiuntinių paslaugų teikėjai siuntėjo pageidavimu gali teikti tokias papildomas paslaugas: surinkti pašto siuntas iš siuntėjų; garantuoti pašto siuntų pristatymą siuntėjo nustatytu laiku; suteikti galimybę pristatymo metu keisti gavėją; patvirtinti apie pašto siuntos įteikimą; sudaryti galimybę stebėti pašto siuntos pristatymą; teikti kitas papildomas paslaugas.

5. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikimo sąlygos detalizuojamos Ryšių reguliavimo tarnybos patvirtintose pašto ir pasiuntinių paslaugų teikimo taisyklėse.

6. Pašto siuntų, siunčiamų viešuoju pašto tinklu, rūšys bei didžiausi ir mažiausi matmenys turi atitikti Pasaulinės pašto sąjungos Pasaulinėje pašto konvencijoje, Pašto korespondencijos ir Pašto siuntinių reglamentuose nustatytus reikalavimus.

7. Už pašto siuntos turinį atsakingas siuntėjas. Jei nustatoma, kad priimtoje pašto siuntoje yra teisės aktais draudžiamų siųsti daiktų (prekių), jie grąžinami siuntėjui arba konfiskuojami įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

8. Jeigu įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka konfiskuojama pašto siunta kartu su draudžiamais siųsti daiktais (prekėmis), apie tai pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas praneša siuntėjui. Pranešime išvardijami konfiskuoti daiktai (prekės).

9. Pašto siuntos vežamos pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų arba kitų vežėjų, su kuriais sudarytos vežimo sutartys, transporto priemonėmis. Transporto priemonėms, vežančioms tik pašto siuntas, ir jas lydintiems asmenims per pasienio kontrolės punktus nuolatinėmis ir laikinomis jūrų, upių, kanalų ar kitų vandens telkinių perkėlomis leidžiama vykti be eilės.

10. Gaunamųjų laiškų dėžutės turi būti įrengtos lengvai prieinamoje vietoje daugiabučių namų kiekvienoje laiptinėje ne aukščiau kaip antrame aukšte; įmonėse, įstaigose, organizacijose – prie pagrindinių įėjimų; sodininkų bendrijose – prie pagrindinių įėjimų (įvažiavimų) į sodą. Individualių namų savininkai įrengia gaunamųjų laiškų dėžutes prie įėjimo į jų sklypus arba ant greta gatvės esančių namų sienų, tvorų, stovelių. Gaunamųjų laiškų dėžutes įrengia pašto siuntos gavėjas.

11. Keitimasis dokumentais vyksta tarp susitarimą dėl keitimosi dokumentais sudariusių asmenų. Šie asmenys patys pristato ir pasiima pašto siuntas, naudodamiesi savo ar trečiųjų asmenų patalpomis, transportu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-628](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-33 (2010-01-05)

8 straipsnis. Universaliosios pašto paslaugos

1. Kiekvienas naudotojas turi teisę į universaliasias pašto paslaugas, prieinama kaina teikiamas visoje šalies teritorijoje. Pasiuntinių paslaugos nėra laikomos universaliosiomis pašto paslaugomis.

2. Universaliosios pašto paslaugos:

1) iki 2 kilogramų pašto korespondencijos siuntų surinkimas, paskirstymas, vežimas ir pristatymas ar įteikimas;

2) iki 10 kilogramų pašto siuntinių surinkimas, paskirstymas, vežimas ir pristatymas ar įteikimas;

3) registruotųjų ir įvertintųjų pašto siuntų surinkimas, paskirstymas, vežimas ir pristatymas ar įteikimas;

4) iki 20 kilogramų pašto siuntinių, gautų iš kitų Europos Sąjungos šalių narių, pristatymas ar įteikimas.

3. Universalųjų pašto paslaugų teikėjas privalo:

1) visiems naudotojams vienodomis sąlygomis užtikrinti universaliųjų pašto paslaugų nenutrūkstamą teikimą šalies teritorijoje kiekvieną darbo dieną ir ne mažiau kaip penkias dienas per savaitę, išskyrus atvejus, priklausančius nuo nenugalimos jėgos (*force majeure*), taip pat užtikrinti vienkartinį pašto siuntų surinkimą ir vienkartinį pristatymą į pašto paslaugų gavėjo gyvenamąją ar buveinės vietą, išskyrus tam tikras aplinkybes, kurias Ryšių reguliavimo tarnyba gali nustatyti kaip išskirtines;

2) reguliariai teikti išsamią ir nuolat atnaujinamą informaciją universaliųjų pašto paslaugų naudotojams apie universalias pašto paslaugas, galimybes jomis naudotis, jų kainas ir kokybės reikalavimus ar standartus;

3) pagal viešojo pašto tinklo charakteristikas įrengti naudotojų poreikius atitinkantį pašto paslaugų teikimo vietų skaičių;

4) išleisti ir išimti iš apyvartos pašto mokes ženklus Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;

5) kompensuoti sekogramų, karo belaisvių ir internuotų asmenų pašto korespondencijos siuntų siuntimo išlaidas;

6) skelbti metinę ataskaitą, įskaitant išnagrinėtų skundų skaičių bei informaciją apie tai, kaip jie buvo išspręsti;

7) tvarkyti apskaitą pagal Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytus pagrindinius sąnaudų apskaitos tvarkymo principus bei sąnaudų apskaitos sistemos reikalavimus, taip pat kitus su sąnaudų apskaitos sistema susijusius reikalavimus, tarp jų ir reikalavimą atlikti auditą; sąnaudų apskaitos sistemoje atskirti kiekvieną universaliąją pašto paslaugą bei rezervuotąsias pašto paslaugas;

8) nacionalinės standartizacijos institucijos nustatyta tvarka taikyti Europos Sąjungos standartus;

9) skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis sudaryti sutartis su kitais pašto paslaugų teikėjais dėl galimybės naudotis viešuoju pašto tinklu;

10) atliekant tarpvalstybinius galutinius atsiskaitymus už tarptautinio pašto paslaugas, laikytis tokių principų: nustatyti galutinių atsiskaitymų dydį atsižvelgiant į gaunamo tarptautinio pašto apdorojimo ir pristatymo sąnaudas; atsiskaitymus susieti su paslaugų kokybe; galutiniai atsiskaitymai turi būti skaidrūs ir nediskriminuojančiai.

4. Universaliųjų pašto paslaugų teikėjas turi teisę:

1) sudaryti individualias sutartis dėl universaliųjų pašto paslaugų tarifų;

2) bendradarbiauti su kitų šalių universaliųjų pašto paslaugų teikėjais, pagal kompetenciją dalyvauti tarptautinių pašto organizacijų veikloje.

5. Universaliųjų pašto paslaugų tarifai privalo būti pagrįsti teikiamų universaliųjų pašto paslaugų sąnaudomis, tačiau prieinami visiems pašto paslaugų naudotojams, skaidrūs ir nediskriminuojančiai. Jeigu Vyriausybė universaliųjų pašto paslaugų teikėjui didžiausius universaliųjų pašto paslaugų tarifus nustato mažesnius už pašto paslaugų sąnaudas, šių sąnaudų ir tarifų skirtumas padengiamas Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžete numatytų lėšų.

6. Universaliųjų pašto paslaugų teikėjas, taikydamas specifinius tarifus, šiems tarifams ir su jais susijusioms sąlygoms taiko skaidrumo ir nediskriminavimo principus. Nustatant tokius tarifus, turi būti įvertintos nepatirtos sąnaudos, palyginti su įprastai teikiamomis pašto paslaugomis. Tarifai turi būti vienodi visiems panašiomis sąlygomis siunčiantiems naudotojams.

7. Valstybės įmonė Lietuvos paštas gali turėti antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Valstybės herbą taip pat gali naudoti iškabose, pašto ženkluose, dokumentų blankuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-628](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-33 (2010-01-05)

9 straipsnis. Rezervuotosios pašto paslaugos

Kad būtų užtikrintas nenutrūkstamas universaliųjų pašto paslaugų teikimas, universaliųjų pašto paslaugų teikėjui rezervuojamos vidaus korespondencijos siuntų, reklaminio pašto, gaunamų tarptautinių korespondencijos siuntų surinkimo, paskirstymo, vežimo, pristatymo bei įteikimo paslaugos, laikantis svorio ir kainų limitų. Nuo šio Įstatymo įsigaliojimo dienos taikoma 100 gramų, o nuo 2006 m. sausio 1 d. – 50 gramų rezervuotųjų pašto siuntų svorio riba. Pašto paslaugų teikėjai rezervuotąsias pašto paslaugas nuo 2004 m. gegužės 1 d. privalo teikti taikydami ne mažiau kaip 3 kartus, o nuo 2006 m. sausio 1 d. – ne mažiau kaip 2,5 karto didesnę tarifą, negu yra

nustatytas universaliųjų pašto paslaugų teikėjui pirmosios svorio pakopos pašto korespondencijos tarifas.

10 straipsnis. Pašto siuntų slaptumas ir duomenų apsauga

1. Pašto ir pasiuntinių paslaugų teikėjai naudotojams privalo garantuoti susirašinėjimo slaptumą.

2. Pašto ir pasiuntinių paslaugų teikėjo darbuotojas, priimdamas pašto siuntą, gali patikrinti, ar joje nėra draudžiamų siųsti daiktų, ir, jei tokių daiktų randa, siuntos nepriimti.

3. Operatyvinės veiklos subjektai, ikiteisminio tyrimo institucijos gali gauti informaciją apie pašto ar pasiuntinių paslaugų naudotojus, apžiūrėti pašto siuntas ir jų dokumentus, patikrinti ar kitaip kontroliuoti siunčiamus daiktus ir daryti jų poėmį tik įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

4. Pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjams draudžiama teikti informaciją apie kitų asmenų naudojimąsi pašto paslaugomis arba sudaryti sąlygas gauti šią informaciją, jeigu šis ar kiti įstatymai nenustato kitaip.

11 straipsnis. Ginčų sprendimas

1. Iškilus ginčui tarp pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų ir naudotojų arba tarp pašto paslaugų teikėjų ir pasiuntinių paslaugų teikėjų, naudotojas arba pašto ar pasiuntinių paslaugų teikėjas turi teisę kreiptis į Ryšių reguliavimo tarnybą, kad ši iš anksto ne teismo tvarka išspręstų ginčą su pašto ar pasiuntinių paslaugų teikėju. Naudotojas, pašto ar pasiuntinių paslaugų teikėjas taip pat turi teisę kreiptis tiesiai į teismą.

2. Ginčams pagal pašto, pasiuntinių paslaugų teikėjų ar naudotojų skundus nagrinėti taikomos Ryšių reguliavimo tarnybos patvirtintos Pašto ar pasiuntinių paslaugų teikėjų ir naudotojų arba pašto paslaugų teikėjų ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų ginčų nagrinėjimo taisyklės.

3. Jeigu pašto ar pasiuntinių paslaugų teikėjas arba naudotojas kreipiasi į Ryšių reguliavimo tarnybą prieš tai nesikreipęs į pašto ar pasiuntinių paslaugų teikėją, Ryšių reguliavimo tarnyba imasi priemonių šalis sutaukyti.

4. Pašto ar pasiuntinių paslaugų teikėjų ir naudotojų bei pašto paslaugų teikėjų ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjų ginčų nagrinėjimo taisyklėse nustatomi prašymų išspręsti ginčą formos, turinio ir pateikimo, įrodymų rinkimo ir pateikimo reikalavimai, taip pat šalių taikinimo procedūra ir ginčų nagrinėjimo procedūra, kitos ginčų nagrinėjimo taisyklės.

5. Ryšių reguliavimo tarnybos sprendimas dėl ginčo per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas teismui įstatymų nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Pašto ir pasiuntinių paslaugų teikėjų atsakomybė ir žalos atlyginimas

1. Siuntėjas dėl žalos atlyginimo už dingusią pašto siuntą, dingusius, trūkstamus ar apgadintus siųstus daiktus pretenziją gali pareikšti pašto paslaugų teikėjui per 6 mėnesius nuo pašto siuntos išsiuntimo dienos.

2. Pretenzijos, pareikštos pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, nenagrinėjamos.

3. Pašto paslaugų teikėjai turi nustatyti bei patvirtinti paprastą bei sąnaudomis pagrįstą pašto paslaugų naudotojų skundų nagrinėjimo tvarką.

4. Žala dėl prarastų, sugadintų pašto siuntų (padaryta nuo jų priėmimo iki įteikimo gavėjui) atlyginama vadovaujantis šiuo Įstatymu. Žala dėl prarastų, sugadintų tarptautinių pašto siuntų atlyginama vadovaujantis Pasaulinės pašto konvencijos, Pašto korespondencijos bei Pašto siuntinių reglamentų nuostatomis. Patirti netiesioginiai nuostoliai bei negautos pajamos į žalos atlyginimo dydį neįskaitomi.

5. Pašto paslaugų teikėjai neatsako už:

1) pašto siuntas, kurios pagal valstybės institucijų sprendimus įstatymų nustatyta tvarka perduodamos valstybės nuosavybėn arba konfiskuojamos;

2) prarastus draudžiamus pašto siuntose siųsti daiktus (prekes).

6. Jeigu dėl pašto paslaugų teikėjo kaltės dingsta ar buvo sugadintos pašto siuntos, jose trūksta daiktų (prekių) ar daiktai (prekės) apgadinti, jis atlygina:

1) už dingusią registruotąją pašto korespondencijos siuntą, kurios siuntėjas neįvertino, taip pat už joje sugadintus visus daiktus (prekes) – suma, lygia siuntimo išlaidoms. Registruotosios pašto siuntos dalinio išplėšimo ar dalinio sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į žalos atlyginimą,

lygų realiam padarytos žalos dydžiui, tačiau jis negali viršyti pašto siuntos vertės;

2) už dalį dingusių ar apgadintų daiktų (prekių) registruotojoje pašto korespondencijoje ar dingusiame pašto siuntinyje – suma, lygia pašto siuntoje dingusių (apgadintų) daiktų (prekių) vertei, tačiau neviršijančia šio straipsnio 6 dalies 1 punkte nurodytos sumos;

3) už dingusią įvertintąją pašto siuntą – suma, lygia siuntimo išlaidoms ir įvertinimo sumai;

4) už dalį dingusių ar apgadintų daiktų (prekių) įvertintojoje pašto siuntoje su daiktų (prekių) aprašu – suma, lygia siuntimo išlaidoms ir daiktų (prekių) apraše nurodytai dingusio ar apgadinto daikto (prekės) vertei, tačiau ne didesne, negu įvertinta visa pašto siunta.

7. Tais atvejais, kai pašto siuntos gavėjas nesumoka išpirktinės pašto siuntos mokesčio dėl pašto paslaugų teikėjo kaltės, pašto paslaugų teikėjas sumoka siuntėjui jo nurodytą išpirktinę sumą.

8. Jeigu pašto paslaugų teikėjas dėl savo kaltės grąžina siuntėjui registruotąją pašto korespondenciją ar pašto siuntinį, už tai jis siuntėjui atlygina siuntimo išlaidas.

9. Pašto paslaugų teikėjas, gavęs per šio Įstatymo nustatytus terminus pateiktą pretenziją, žalą atlygina:

1) dėl pašto siuntos, siųstos šalyje, – per mėnesį nuo pretenzijos pateikimo dienos;

2) dėl tarptautinės pašto siuntos – per 3 mėnesius nuo pretenzijos pateikimo dienos.

10. Pašto paslaugų teikėjas žalos neatlygina, jeigu:

1) siunčiant pašto siuntas atsirado nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės, dėl kurių dingo pašto siunta, jeigu siuntoje trūksta daiktų ar jie sugadinti, negalima nustatyti, kas atsitiko su pašto siunta, nes sunaikinti įrodymams reikalingi tarnybiniai dokumentai, o pašto paslaugų teikėjų kaltė kitaip neįrodoma;

2) žala padaryta dėl siuntėjo kaltės, nes jis pažeidė pašto paslaugų teikėjo reikalavimus dėl pakuotės, daiktų įpakavimo ar dėl ypatingų siunčiamojo daikto (prekės) savybių;

3) pašto siunta, joje siunčiami daiktai (prekės) ar jų dalis išsiuntimo ar gavimo šalies įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais bei tvarka konfiskuoti;

4) įteikiant gavėjui registruotąją pašto korespondenciją ar pašto siuntinį, pakuotė ir ant jos esantis išsiuntimo pašto antspaudas, lipdukas su specialiu antspaudu, lipnioji juosta, plomba ar perrišimo virvutė yra nepažeisti ir pašto korespondencijos ar siuntinio svoris atitinka nurodytąjį;

5) gavėjas priėmė pašto siuntą ir pasirašė, kad ją gavo;

6) pašto siunta negauta dėl asmens, kurį gavėjas įgaliojo ją paaimti, kaltės;

7) pašto siunta dingo ar buvo sugadinta šalyje, kurioje už tai nenumatyta atlyginti žalą;

8) siunčiamos sekogramos, karo belaisvių ir internuotų civilių asmenų pašto korespondencijos siuntos.

11. Pasiuntinių paslaugų teikėjams šio straipsnio nuostatos taikomos, jeigu sutartyse su naudotojais nenustatyta kitaip. Jei sutartis pablogina naudotojų padėtį, taikomos šio straipsnio nuostatos.

13 straipsnis. Šio Įstatymo pažeidimų nustatymo procedūra

1. Ryšių reguliavimo tarnyba, nustačiusi, kad pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas nesilaiko pašto ir pasiuntinių paslaugų teikimo taisyklių reikalavimų, netinkamai vykdo ar nevykdo vienos ar daugiau universaliųjų pašto paslaugų teikėjui šio Įstatymo 8 straipsnyje nustatytų pareigų arba pareigų, nustatytų šio Įstatymo 7 straipsnyje, nesilaiko šio Įstatymo 9 straipsnio reikalavimų, raštu praneša pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui apie nustatytus pažeidimus ir nustato terminą pažeidimams pašalinti ir apie tai raštu informuoti Ryšių reguliavimo tarnybą per:

1) vieną mėnesį nuo pranešimo gavimo dienos arba

2) trumpesnę terminą, kuriam pritaria pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas, arba

3) Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytą kitą, bet ne trumpesnę negu vieno mėnesio ir ne ilgesnę kaip 2 mėnesių, terminą nuo pranešimo gavimo dienos.

2. Jeigu pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą terminą pažeidimų nepašalina, Ryšių reguliavimo tarnyba inicijuoja ekonominių sankcijų skyrimo procedūrą.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1216](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7785 (2010-12-28)

14 straipsnis. Ekonominės sankcijos

1. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui, kuris nesilaiko pašto ir pasiuntinių paslaugų teikimo taisyklių reikalavimų arba nevykdo vienos ar daugiau universaliųjų pašto paslaugų teikėjui

šio Įstatymo 8 straipsnyje nustatytų pareigų arba pareigų, nustatytų šio Įstatymo 7 straipsnyje, arba nevykdo Ryšių reguliavimo tarnybos sprendimų, priimtų išsprendus ginčą, Ryšių reguliavimo tarnyba skiria baudą iki 3 procentų bendrųjų metinių pajamų iš pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikimo veiklos, o jeigu tokios veiklos mastą apskaičiuoti sunku arba neįmanoma, – iki 300 000 litų.

2. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui, per metus nuo ekonominės sankcijos paskyrimo padariusiam pakartotinį šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pažeidimą, Ryšių reguliavimo tarnyba skiria baudą iki 5 procentų bendrųjų metinių pajamų iš pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikimo veiklos, o jeigu tokios veiklos mastą apskaičiuoti sunku arba neįmanoma, – iki 500 000 litų.

3. Ryšių reguliavimo tarnyba, gavusi įrodymų apie šio Įstatymo 9 straipsnio reikalavimų pažeidimą, įvertinusi aplinkybes, nurodytas šio Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje ir nustačiusi šio Įstatymo 9 straipsnio reikalavimų pažeidimą, nesilaikydama šio Įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų, priima motyvuotą sprendimą uždrausti pašto paslaugų teikėjui teikti pašto paslaugas iki vieno metų.

4. Pašto paslaugų teikėjui per vienus metus nuo ekonominės sankcijos paskyrimo padarius pakartotinį šio Įstatymo 9 straipsnio reikalavimų pažeidimą, Ryšių reguliavimo tarnyba, įvertinusi aplinkybes, nurodytas šio Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje, priima motyvuotą sprendimą uždrausti pašto paslaugų teikėjui teikti pašto paslaugas iki 3 metų.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1216](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7785 (2010-12-28)

15 straipsnis. Ekonominių sankcijų skyrimas

1. Ekonominę sankciją pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui skiria Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius arba jo įgaliotas asmuo.

2. Ekonominės sankcijos skyrimo procedūra inicijuojama Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įgalioto pareigūno teikimu. Teikime išdėstomos šio Įstatymo pažeidimo sudėtis, pažeidimo padarymo aplinkybės ir nurodoma siūloma ekonominė sankcija bei ją pagrindžiantys motyvai. Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius arba jo įgaliotas asmuo, gavę Ryšių reguliavimo tarnybos pareigūno teikimą, surengia posėdį dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo. Ryšių reguliavimo tarnybos pareigūnas, inicijavęs ekonominės sankcijos skyrimo procedūrą, ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo dienos praneša (kartu išsiųsdamas Ryšių reguliavimo tarnybos pareigūno teikimo dėl ekonominės sankcijos skyrimo kopiją) pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui, kuriam inicijuota ekonominės sankcijos skyrimo procedūra, ir kitiems suinteresuotiems asmenims, kurių teisėtiems interesams, teisėms ir (ar) pareigoms turėjo įtakos pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padarytas pažeidimas, apie:

1) posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo datą, laiką ir vietą;

2) reikalavimus atstovams turėti įgaliojimą ar kitokį dokumentą, patvirtinantį atstovo įgaliojimus;

3) galimybę iki posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo pradžios pateikti Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui rašytinius paaiškinimus ir visus pageidaujamus pateikti duomenis, turinčius reikšmės nagrinėjant pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padarytą pažeidimą.

3. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padarytas pažeidimas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo ekonominės sankcijos skyrimo procedūros inicijavimo dienos.

4. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padarytas pažeidimas nagrinėjamas dalyvaujant pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui ar jo atstovui. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padarytas pažeidimas gali būti išnagrinėtas nedalyvaujant pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui ar jo atstovui tik tais atvejais, kai yra duomenų, kad jam laiku buvo įteiktas pranešimas apie posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo datą, laiką ir vietą, ir jeigu iš jo negautas prašymas atidėti posėdį. Tuo atveju, kai pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui, kuriam inicijuota ekonominės sankcijos skyrimo procedūra, nepavyksta įteikti pranešimo apie posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo datą, laiką ir vietą, pranešimas skelbiamas viešai spaudoje. Jeigu yra gautas pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo ar jo atstovo prašymas atidėti posėdį, pašto ir

(ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padarytas pažeidimas gali būti išnagrinėtas nedalyvaujant pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui ar jo atstovui, jeigu Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius arba jo įgaliotas asmuo, pripažinęs neatvykimo į posėdį priežastis nesvarbiomis (atostogos, komandiruotė, pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo ir (ar) atstovo užimtumas ir kitos panašios priežastys), atmeta pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo ar jo atstovo prašymą.

5. Posėdyje dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo gali dalyvauti ir savo paaiškinimus pateikti Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus arba jo įgalioto asmens iniciatyva ar pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo, kuriam inicijuota ekonominės sankcijos skyrimo procedūra, prašymu kviečiami kiti asmenys (liudytojai, ekspertai, specialistai). Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius arba jo įgaliotas asmuo turi teisę atsisakyti tenkinti pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo prašymą kviešti kitus asmenis (liudytojus, ekspertus, specialistus) į posėdį dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo, jeigu toks prašymas yra nepagrįstas arba jo tenkinimas užvilktų pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui inicijuotos ekonominės sankcijos skyrimo procedūrą.

6. Posėdis yra viešas, išskyrus atvejus, kai siekiama apsaugoti valstybės, tarnybos ar komercines paslaptis arba užtikrinti asmens teisę į privataus gyvenimo neliečiamybę. Sprendimą dėl neviešo posėdžio priima Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius arba jo įgaliotas asmuo.

7. Posėdžiui pirmininkauja Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius arba jo įgaliotas asmuo. Posėdis pradedamas Ryšių reguliavimo tarnybos pareigūno, inicijavusio ekonominės sankcijos skyrimo procedūrą, pranešimu. Savo paaiškinimus turi teisę pateikti posėdyje dalyvaujantys pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjai bei kiti suinteresuoti asmenys, nurodyti šio straipsnio 2 dalyje, taip pat jų atstovai. Kiekvienam asmeniui, pateikusiam paaiškinimą, kiti posėdžio dalyviai turi teisę užduoti klausimų. Posėdis vyksta valstybine kalba. Asmuo, nesuprantantis valstybinės kalbos ar ja nekalbantis ir pageidaujantis, kad posėdis būtų verčiamas į jam suprantamą kalbą ir (ar) iš jos, ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki posėdžio pradžios privalo raštu informuoti Ryšių reguliavimo tarnybos direktorių ar jo įgaliotą asmenį apie vertimo būtinybę, nurodydamas, kokios kalbos vertėjas bus reikalingas. Tokiu atveju Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo kviečia į posėdį vertėją. Asmuo, šioje dalyje nustatyta tvarka neinformavęs Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto asmens apie vertėjo būtinybę, vertėją kviečia savo iniciatyva ir už vertėjo suteiktas paslaugas sumoka iš savo lėšų.

8. Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo posėdžio metu turi teisę atidėti posėdį, kai negalima nagrinėti pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo tame posėdyje dėl to, kad neatvyko liudytojas, ekspertas, specialistas ar vertėjas, arba būtina išreikalauti naujus įrodymus, esant pagrįstam pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo ar jo atstovo prašymui, arba dėl kitų svarbių priežasčių, paskirdamas kito posėdžio datą, laiką ir vietą. Apie tai pranešama posėdyje dalyvaujantiems asmenims. Jeigu pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas, kuriam inicijuota ekonominės sankcijos skyrimo procedūra, ir (arba) kiti kviešti į posėdį (arba kuriuos nuspręsta kviešti į kitą posėdį) suinteresuoti asmenys, nurodyti šio straipsnio 2 dalyje, arba jų atstovai nedalyvauja, jiems išsiunčiamas pranešimas apie kito posėdžio datą, laiką ir vietą.

9. Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo turi teisę sustabdyti ekonominės sankcijos skyrimo procedūrą, kai nusprendžia, kad būtina gauti reikalingus duomenis (dokumentus).

10. Ekonominės sankcijos skyrimo procedūra atnaujinama Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimu gavus reikalingus duomenis (dokumentus), dėl kurių ekonominės sankcijos skyrimo procedūra buvo sustabdyta, Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto asmens iniciatyva ar posėdžio dalyvių prašymu.

11. Posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo metu rašomas protokolas. Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo ir posėdžio sekretorius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo pasirašo posėdžio protokolą. Posėdžio sekretorius posėdžio protokolą per vieną darbo dieną nuo posėdžio protokolo pasirašymo dienos išsiunčia pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui, kuriam inicijuota ekonominės sankcijos skyrimo procedūra, o šis turi teisę per 5 darbo dienas nuo posėdžio protokolo gavimo dienos pareikšti pastabas raštu ir prašyti patikslinti protokolą.

12. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas, kuriam inicijuota ekonominės sankcijos skyrimo procedūra ar yra paskirta ekonominė sankcija, ir kiti suinteresuoti asmenys, nurodyti šio straipsnio 2 dalyje, arba jų atstovai turi teisę susipažinti su ekonominės sankcijos skyrimo

medžiaga (Ryšių reguliavimo tarnybos pareigūno teikimu, posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo protokolu, kita medžiaga, turinčia reikšmės pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimui), išskyrus medžiagą, kuri yra valstybės, tarnybos ar komercinė kitų suinteresuotų asmenų, nurodytų šio straipsnio 2 dalyje, paslaptis arba kurią atskleidus būtų pažeista fizinio asmens teisė į privataus gyvenimo neliečiamybę.

13. Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo protokolo pasirašymo dienos pateikia ekonominės sankcijos skyrimo klausimą apsvarstyti Ryšių reguliavimo tarnybos tarybai. Ryšių reguliavimo tarnybos tarybai pateikiamas Ryšių reguliavimo tarnybos pareigūno teikimas, posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo protokolas bei kita medžiaga, turinti reikšmės ekonominės sankcijos skyrimui. Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos išvada dėl ekonominės sankcijos Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui yra patariamojo pobūdžio ir neprivaloma. Tuo atveju, kai Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto asmens galutinis sprendimas dėl ekonominės sankcijos prieštarauja Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos išvadai, šiame sprendime turi būti nurodyti motyvai, kodėl neatsižvelgta į Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos išvadą.

14. Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo, gavęs Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos išvadą dėl ekonominės sankcijos, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po posėdžio dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo nagrinėjimo protokolo pasirašymo dienos, išnagrinėjęs visą medžiagą dėl pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo padaryto pažeidimo, per 5 darbo dienas priima galutinį sprendimą skirti pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui ekonominę sankciją arba atsisakyti skirti ekonominę sankciją. Sprendime skirti pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui ekonominę sankciją turi būti nurodyti ekonominę sankciją pagrindžiantys motyvai.

15. Ekonominė sankcija turi būti paskirta ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo pažeidimo padarymo dienos.

16. Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo priima sprendimą atsisakyti skirti ekonominę sankciją, jeigu:

- 1) nėra pažeidimo sudėties;
- 2) panaikinamas atsakomybę nustatantis teisės aktas;
- 3) miršta arba pasibaigia pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas.

17. Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimas skirti ekonominę sankciją skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis. Skundo dėl Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimo padavimas teismui sustabdo šio sprendimo galiojimą iki skundo išnagrinėjimo.

18. Ryšių reguliavimo tarnybos pareigūnas per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl ekonominės sankcijos skyrimo ar atsisakymo ją skirti priėmimo dienos išsiunčia šį sprendimą pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui, kuriam paskirta ekonominė sankcija arba atsisakyta ją skirti, ir yra atsakingas už ekonominės sankcijos įvykdymo kontrolę.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1216](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7785 (2010-12-28)

16 straipsnis. Ekonominių sankcijų nustatymas

1. Skiriant pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjams ekonomines sankcijas, atsižvelgiama į:

- 1) kaltę;
- 2) pažeidimo pobūdį;
- 3) pažeidimu pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjams, naudotojams ir (ar) kitiems asmenims padarytos žalos dydį;
- 4) pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes;
- 5) pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui dėl pažeidimo tekusių pajamų dydį;
- 6) kiekvieno pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo įtaką pažeidimo padarymui, kai pažeidimą padaro keli pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjai.

2. Konkretus ekonominės sankcijos dydis nustatomas pagal šio Įstatymo 14 straipsnio 1–4 dalyse nustatytus ekonominės sankcijos dydžius, įvertinus aplinkybes, nurodytas šio straipsnio 1 dalyje. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, ekonominės sankcijos dydis mažinamas nuo vidurkio iki minimumo, o jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, ekonominės sankcijos dydis didinamas nuo vidurkio iki maksimumo. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, ekonominės sankcijos dydis nustatomas atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą.

3. Bendrosios metinės pajamos, nurodytos šio Įstatymo 14 straipsnio 1 ir 2 dalyse, nustatomos pagal pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo, kuriam skiriama ekonominė sankcija, bendrąsias metines pajamas, gautas per praėjusius ataskaitinius metus iš pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikimo veiklos. Tuo atveju, jeigu nėra galimybės apskaičiuoti bendrųjų metinių pajamų, gautų praėjusiais ataskaitiniais metais (pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas neteikė pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų praėjusiais ataskaitiniais metais ir panašiai), skaičiuojamos einamaisiais metais iš pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikimo veiklos gautos pajamos.

4. Nustatant pažeidimu pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjams, naudotojams ir (ar) kitiems asmenims padarytos žalos dydį, atsižvelgiama į pažeidimo sukeltas pasekmes (kai tai įmanoma nustatyti), turto netekimą arba sugadinimą, patirtas išlaidas (tiesioginius nuostolius), taip pat negautas pajamas, kurios būtų gautos, jeigu nebūtų buvę pažeidimo, ir išlaidas, skirtas žalos prevencijai ar žalai sumažinti.

5. Įvertinant pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjui dėl pažeidimo tekusių pajamų dydį, apskaičiuojama pinigine nauda, kurią pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas gavo dėl padaryto pažeidimo.

6. Įvertinant kiekvieno pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo įtaką pažeidimo padarymui, kai pažeidimą padaro keli pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjai, atsižvelgiama į tai, ar pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas buvo pažeidimo iniciatorius, ar darant pažeidimą jis atliko aktyvų ar pasyvų vaidmenį, taip pat į pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo užimamą rinkos dalį.

7. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjai, padarę pažeidimą, savo noru užkirtę kelią žalai atsirasti, padėjo Ryšių reguliavimo tarnybai pažeidimo tyrimo metu, atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą.

8. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjai kliudė vykdyti tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydami Ryšių reguliavimo tarnybos įpareigojimo pašalinti pažeidimą.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1216](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7785 (2010-12-28)

17 straipsnis. Ekonominių sankcijų vykdymas

1. Pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjas privalo įvykdyti Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto asmens paskirtą ekonominę sankciją, sumokėdamas paskirtą baudą į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos.

2. Kai yra motyvuotas pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo prašymas, Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo, atsižvelgęs į pašto ir (ar) pasiuntinių paslaugų teikėjo turtinę padėtį, kitas reikšmingas aplinkybes, turi teisę baudos ar jos dalies mokėjimą atidėti iki 6 mėnesių.

3. Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimas dėl ekonominės sankcijos skyrimo yra vykdomasis dokumentas. Jeigu jis neįvykdomas, jis pateikiamas antstoliams įvykdyti Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Sprendimas turi būti vykdomas ne vėliau kaip per 9 mėnesius nuo jo priėmimo dienos.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1216](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7785 (2010-12-28)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo.
2. 2002 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/39/EB, iš dalies pakeičianti Direktyvą 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų rinkos tolimesnio atvėrimo konkurencijai.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-563](#), 2001-10-18, Žin., 2001, Nr. 94-3306 (2001-11-09)
PAŠTO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Nauja įstatymo redakcija
Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 d.
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2118](#), 2004-04-13, Žin., 2004, Nr. 60-2125 (2004-04-24)
PAŠTO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Nauja įstatymo redakcija
Šis Įstatymas, išskyrus 2 straipsnį, įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.
Iki šio Įstatymo įsigaliojimo pašto bei pasiuntinių paslaugų teikėjams išduoti leidimai galioja tiek, kiek neprieštarauja šio Įstatymo nuostatom.
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-628](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-33 (2010-01-05)
PAŠTO ĮSTATYMO 2, 3, 5, 6, 7, 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1216](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7785 (2010-12-28)
PAŠTO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 13, 14, 15, 16, 17 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus 8 straipsnį, įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2010-12-28)
autrap@lrs.lt